

Jeg vil begynde med de tre Forslag, der staa næstefter paa Dagsordenen, og skal om dem kun sige, at jeg takker den højtærede Minister for, at han virkelig har haft Øre for de forskellige Krav, som ere komne frem fra Mindretal omkring i Landet, for at kunne indrette deres Kirkevæsen paa den billigste og retfærdigste Maade. Jeg tror, at der er endnu flere Folk, som maa med, endnu flere Friheder og Rettigheder, men det kunne vi jo forhandle om i Henhold til den Udtalelse, der kom fra den højtærede Minister i saa Henseende. Jeg skal derfor lade disse Forslag ligge og holde mig til det, der nu er paa Dagsordenen, nemlig Forslaget om Menighedsraad. Hvad er en Menighed? Er det en Menighed i Ordets strengeste Betydning, saa at det kun er de virkelige selvbevidste Kristne, der findes inden for vore Sognemenigheder? Hvis det er deres Forhold, vi skulle ordne, komme vi til at have andre Arbejdere til at udføre dette, end hvad Lovforslaget her fremsætter, og det er vel det, som har givet sig Udslag ikke alene tidligere i Rigsdagen, men ogsaa i flere Udtalelser første Dag, som gik ud paa, at de kirkelige Forhold skulde ordnes af dem, som have Begreb derom, det vil sige af selve de Kristne, altsaa at kun de ere kompetente til at løse de Spørgsmaal, som ligge for, der udgøre den virkelig bevidste kristne Menighed. Noget helt andet er det, naar vi ved en Menighed kun forstaar en Sognemenighed, det er jo bekendt, at Sognemenigheden ikke falder sammen med den bevidste kristne Menighed. Dersom man kunde sige, som en vis Præst sagde i Viborg Stift ved et Landemode, da de kirkelige Sager vare til Forhandling for en Del Aar tilbage: I min Menighed ere alle gode Kristne! — dersom man kunde sige det, kunde Spørgsmaalet let klares. Men det er jo ikke Tilfældet. I Sognemenighederne findes jo forskellige Afskygninger, som vist alle stille sig paa det personlige kristelige Standpunkt, Grundtvigianere, Missionsfolk og højkirkelige Folk, men der gives ogsaa en hel Mængde, som i det mindste er ligegyldig. Nu blev der rigtignok sagt af det ærede Medlem for Nørre-Sundby, at de ligegyldige kunne vi tage os det let med, thi de have ingen Interesse for Sagen, de bryde sig ikke om at komme med. Jeg vil nu sige, at de kunne endda have temmelig store Interesser. En ligegyldig i en Menighed kan i det mindste have den Interesse, at han ønsker at have en Præst, der er en god kirkelig Forretningsmand, at han faar

en omgængelig Nabo, at han faar en Mand til Præst, som er velvillig i hele sit Forhold, og som maaske ogsaa kan spille en Lhombre og drikke et lille Glas. De ligegyldige kunne altsaa meget godt have Interesse for, hvilken Præst de skulle have, og jeg tror ganske sikkert, at de ville komme med. Der er jo ogsaa i vore Sognemenigheder aabenbare Fritænkere, Rationalister o. s. v. Nu vilde jeg gerne tillægge de Folk saa megen Æresfølelse, at de holdt deres Næse derfra, men jeg antager dog i Grunden ikke, at de ville det, efter de Udtalelser, der ere faldne alt her i Tinget. Vi kunne være sikre paa, at det Vælgerkorps, som fremstaar i Henhold til dette Lovforslags Bestemmelser, vil blive et meget blandet Vælgerkorps, et Vælgerkorps, der har højst forskellige Interesser. Men naar vi ikke kunne undgaa dette — og jeg er fuldstændig enig med den højtærede Kirkeminister og alle andre, der have udtalt, at et virkeligt Udtryk for den bevidste Kristendom ikke kan gives — hvor skal da Grænsen træffes? Ja, saa maa vi bestemme os til at tage Sognemenigheden med i sin fuldeste Udstrækning. Men saa bliver Spørgsmaalet ogsaa: skulle vi ikke se efter, hvilket Arbejde vi kunne give disse Folk? Skulle vi saa ikke spørge: hvordan er dette Vælgerkorps, hvordan ere de Menighedsraad, vi i Henhold dertil faa dannede, og hvilke Opgaver kunne de løse? Og der mener jeg, at det er for bredt, hvad der i dette Lovforslag tillægges dem som Arbejde. Jeg vil gaa ud fra, at det er Sognemenigheden i dens forskelligste Afskygninger, som nu her skal repræsenteres. Og jeg vil da kunne gaa meget vidt med Hensyn til Indskrænkning af Betingelserne for Valgret. Jeg er derfor aldeles enig med dem, som mene, at vi skulle have det fuldmyndige Tyende med, Karle og Piger, som tjene, selv om de ikke have egen Husstand. Blandt disse Folk findes der mange, hvem Kristendommens Venner skulde være glade ved at faa med. Jeg mener ikke en Gang, vi behøve at have den Indskrænkning, som findes i § 4 c., at en Mand, fordi der er nægtet ham Adgang til Nydelsen af Alterens Sakramente, skal være udelukket. Jeg mener ikke, at de saakaldte Frimenigheders Medlemmer, hvis Forhold saa udmærket blev udviklet af den ærede næstsidste Taler — hvorfor jeg er ham taknemmelig — skulle være udelukkede. Jeg mener nemlig, at alle Vælgere skulle med, saa snart de ere ydende til Folkekirken, og det blive de alle, altsaa ogsaa de, som jeg har nævnt